Algemene beschouwingen 05-07-2021

Dank u wel voorzitter,

Voorzitter, leden van de Raad, leden van het College, inwoners, vandaag ligt voor ons de Voorjaarsnota 2021. Het is de bedoeling om bij een Algemene Beschouwing terug te kijken op de afgelopen periode en vooruit te blikken op het aankomende politieke jaar. Normaliter is dit het moment om als politieke partij kleur te bekennen. Je probeert je collega's te overtuigen dat jouw standpunten geld waard zijn. Dit jaar zal het echter anders gaan.

Dat gezegd hebbende hecht ik er waarde aan om primair te benoemen dat wij zeer verheugd zijn met het feit dat wij op deze wijze (fysiek) bij elkaar kunnen komen. De afgelopen 1,5 jaar zijn zwaar geweest. Als gevolg van de Covid-19-problematiek golden er zware, strenge en ingrijpende maatregelen. Dit waren de zwaarste maatregelen sinds de oorlogstijd. Desalniettemin hebben wij als Raad getracht om onze inwoners te dienen door beleid te maken waarmee wij dachten onze inwoners te ontlasten. Ook dit vormde echter een probleem. Gezien het preventieve toezicht vanuit de provincie was en is het niet mogelijk om nieuw beleid te maken wat aanvullende kosten met zich meebrengt. Een forse bezuinigingsronde passeerde de revue bij het opstellen van het herstelplan. Desalniettemin denkt de VVD dat door de nauwe samenwerking tussen het College en de verschillende raadsfracties een goed en evenwichtig herstelplan is opgesteld. Geprobeerd is om de aanvullende lasten niet bij één groep neer te leggen. Het door de VVD geïnitieerde omtrent de OZB-belasting is daar een goed voorbeeld van.

Wij zijn blij en het vervuld ons van trots dat een lastige opgave als het herstelplan is bewerkstelligd binnen een dergelijke nauwe samenwerking. De VVD kreeg het gevoel dat de verscheidende fracties niet uit waren op politiek gewin, maar op het herstellen van de financiële toestand van onze gemeente.

Het onderwerp financiën zal gedurende deze beschouwing vaak aan bod komen. Gezien de huidige penibele situatie van de gemeente Westervoort is dit ook volstrekt logisch. Immers, voor elk aanvullend stuk beleid zal een dekking gevonden moeten worden. Kijkend naar het herstelplan – waarbij er de facto al een kaalslag binnen de gemeente heeft plaatsgevonden – dunkt mij dat het een onmogelijke opgave zal worden om een reële dekking te vinden voor nieuwe beleidsvoorstellen. De inkomstenstromen van de gemeente zijn al optimaal gemaximaliseerd en de uitgaven zijn al tot in het extreme geminimaliseerd. De

VVD zal om die reden vanavond geen aanvullende beleidsvoorstellen doen. Dat betekent echter niet dat wij nergens voor zullen zijn. Wanneer er sprake is van een degelijk onderbouwde dekking en wij van mening zijn dat het nieuwe beleid beter is dan het beleid waar de dekking gevonden wordt, dan zullen wij het voorstel uiteraard steunen.

Voorzitter, we gaan over naar de voorjaarsnota. Ik zal dan beginnen met hoofdstuk 1. Belangrijk voor de VVD is dat er geïnvesteerd wordt in de livestream. In de afgelopen periode hebben wij goed gezien dat de livestream van onschatbare waarde is. Onze inwoners dienen ons te kunnen beoordelen en eventueel te veroordelen. Dit voorstel kan uiteraard dan ook op de steun van de VVD rekenen. Verder valt ons een algemene uitkering van het Rijk op. We zijn blij met het beschikbaar gestelde geld en hopen dat de adviezen van de Commissie van Wijzen worden opgevolgd. Dan komen we aan bij de gevraagde €105.000,- voor de ventilatie en brandveiligheid van het Gemeentehuis. Waarom is dit niet meegenomen in de grootschalige verbouwing?

Een belangrijk punt in deze Voorjaarsnota betreft het bestuurskrachtonderzoek. De verwachting is dat Westervoort 20% zal moeten bijdragen aan de beantwoording van de vraag wat voor gemeente wij willen zijn. Zojuist hebben wij als Raad vastgesteld welk bureau deze vraag zal moeten beantwoorden. Wij hopen dat hieruit voort zal vloeien dat Westervoort een aantrekkelijk vestigingsbeleid voor ondernemers moet hebben. Het lijkt ons verstandig om de benodigde kosten beschikbaar te stellen vanuit de post ‘onvoorzien’. Tot slot voor hoofdstuk 1 wil ik de gemeenschappelijke regeling 1Stroom behandelen. Ik ben mij er zeer wel van bewust dat in deze Raad verschillende opvattingen leven over de vraag hoe gedetailleerd wij in zouden moeten gaan op de beoordeling van deze gemeenschappelijke regeling. De VVD volgt de lijn dat bij een instantie die dergelijk veel geld kost, wij een verplichting hebben ten opzichte van onze inwoners om met de grootst mogelijke nauwkeurigheid de (financiële) gang van zaken te beoordelen. Wat mij dan opvalt is dat het in onvoldoende mate harmoniseren van beleid als risico betiteld wordt. Uiteraard begrijpen wij dat het schrijven van een raadsvoorstel voor beide gemeenten goedkoper is dan twee verschillende raadsvoorstellen schrijven. Echter, wat we op dit moment zien is dat er in beleidsstukken voor Westervoort per abuis gesproken wordt over de gemeente Duiven. Voorzitter, Duiven is een mooie gemeente, maar we zijn hier toch echt in Westervoort.

Wel zijn wij blij dat deze raad unaniem heeft uitgesproken dat de niet onderbouwde en ongefundeerde aanvraag om € 232.000,- te reserveren als bestemmingsreserve, is weggestemd. Gelukkig is dit in Duiven ook gebeurd. Wij hopen dat 1Stroom een mooie, goedlopende en laagdrempelige organisatie kan worden in de toekomst waar onze inwoners voor al hun vragen terechtkunnen.

Dan hoofdstuk 2. Ik zou hier weer kunnen uitleggen dat hoofdstuk 2 het hoofdstuk is waar verreweg de meeste overschrijdingen uit voortvloeien. Ik meen echter dat dit inmiddels ruimschoots bekend is. In plaats daarvan zal ik enkele punten uit dit hoofdstuk behandelen. Zo zijn wij bijvoorbeeld een groot voorstander van het feit dat de centrale overheid het woonplaatsbeginsel ten aanzien van de Jeugdwet heeft laten vallen. Dit kan – en naar wij hopen zal – Westervoort een hoop geld schelen. Wij hebben ook opgemerkt dat het voor een ondernemer mogelijk moet worden om mee te doen aan schuldhulpverlening. Hierop ga ik nader in bij de behandeling van hoofdstuk 3. Er zijn een hoop punten in hoofdstuk 2 waarvan wij ons afvragen of het op dit moment, gezien onze financiële situatie, hiervoor geld vrij moeten maken. Denk hierbij aan de essentaksterfte, groenrenovaties en het beheerplan groen. Over enkele onderwerpen hiervan zullen vanavond amendementen besproken worden. Tot slot wil ik bij hoofdstuk 2 aankaarten dat wij blij zijn dat de RSD in samenwerking met de gemeente de bijzondere uitkeringen in verband met de Covid-problematiek zo voortvarend heeft opgepakt.

Voorzitter, we zijn inmiddels al aanbeland bij hoofdstuk 3. Dit hoofdstuk ziet voor een groot deel op ondernemers en hun ondernemingen. De economie draait en blijft draaien door ondernemers. Het is om die reden dat de schuldhulpverlening voor ondernemers ook zo van wezenlijk belang is. Door de schulden van een ondernemer weg te saneren, bieden wij deze ondernemer de mogelijkheid om zonder schulden de exploitatie van een voorheen goedlopende onderneming voort te zetten. Om die reden heeft het voorstel dan ook de grootst mogelijke steun van de VVD.

Waar wij wel een voorstander van zijn is deelname aan de Groene Metropoolregio. Door dit economisch samenwerkingsverband aan te gaan, komen wij er allemaal beter uit. Dit temeer als je dit voorstel in combinatie leest met bijvoorbeeld het Rivierklimaatpark.

Wij hebben gelezen dat het College € 4.400,- vraagt voor de uitvoering van de kerkenvisie. Laat ik vooropstellen: ik respecteer eenieders geloofsovertuiging. Echter, respecteer dan ook het feit dat er sommige mensen zijn die ongelovig zijn. Als overheid moeten wij een geloofsovertuiging absoluut niet financieel ondersteunen. Met dit voorstel komt de scheiding tussen kerk en Staat, zoals Montesquieu en Thorbecke al voor ogen hadden, wel in zeer ernstige mate onder druk te staan. Schijnbaar kan in Westervoort de Grondwet terzijde geschoven worden. Dit voorstel impliceert namelijk daadwerkelijk een schending van onze Grondwet. De VVD vindt het werkelijk ongehoord om hiervoor vrijgevallen geld in te moeten zetten. Ik geloof het direct als mensen het mooi vinden om naar een kerk te kijken. Wanneer ze dat willen doen tijdens het fietsen: ook prima. Maar dit kan echt niet op kosten van de belastingbetaler. Wij hebben bij het vaststellen van het herstelplan de OZB-belasting wederom verhoogd. Wat we nu eigenlijk doen is tegen huiseigenaren zeggen: bedankt voor uw extra bijdrage, dat geld gaan wij nu uitgeven aan een religie. Ik vind het werkelijk een schande Voorzitter. Het is vanzelfsprekend dat wij dit voorstel zullen amenderen en ik reken erop dat de verschillende raadsfracties dit ongrondwettelijke voorstel niet zullen steunen.

Een groot deel van hoofdstuk 3 ziet op de woningbouw. Volgens mij delen wij als Raad unaniem de ambitie om meer woningen te bouwen, doch bestaat er slechts een verschil omtrent de vraag wat voor woningen er gebouwd moeten worden. De VVD is van mening dat er woningen gebouwd moeten worden in het duurdere segment. Voor de egalisering van de geografische inrichting van Westervoort is dit ook uiterst gewenst. Verder zet de VVD in op hoogbouw waarbij de appartementen betaalbaar moeten zijn voor jongeren. In dat verband steunen wij dan ook de verdieping van de haalbaarheidsstudie Westervoort-Noord.

Tot slot wil ik graag iets zeggen over de Omgevingswet en de implementatie daarvan. Wij lezen in de Voorjaarsnota dat op dit moment de inschatting is dat het Huis drie jaar nodig heeft om de gewenste wijzingen door te voeren. De Omgevingswet is meermaals aangehouden, maar beide Kamers der Staten-Generaal hebben deze wet in 2015 al aangenomen. Waarom is er niet op het moment dat bekend werd dat de Omgevingswet aangenomen was reeds toen stappen gezet ter implementatie daarvan, althans ter voorbereiding op de implementatie? Wij denken het antwoord wel te weten. In hetzelfde kopje (Omgevingswet) wordt onder het punt ‘participatie’ gesproken over het uitstel van de Gemeentewet. Mij dunkt dat de Gemeentewet niet uitgesteld is. Het betreft hier namelijk de Omgevingswet. Dit soort slordigheden achten wij zo

langzamerhand exemplarisch voor de nauwkeurigheid waarmee aan dit soort dossiers wordt gewerkt. Wij verzoeken de portefeuillehouder aan te dringen bij het Huis op nauwkeurigheid en hierop ook toe te zien.

Voorzitter, ik heb de hoofdstukken behandeld. U zal bemerkt hebben dat ik niet heb gesproken over het leerlingenvervoer. Ik haal dit punt nu apart aan vanwege de importantie daarvan. Er is de afgelopen twee weken veel commotie ontstaan over dit voorstel. Wij denken dat dit ook komt doordat dingen niet volledig juist naar buiten zijn gebracht. Logischerwijs schrokken daarom de ouders erg van dit voorstel. De wethouder heeft ons meermaals verzekerd dat maatwerk altijd mogelijk blijft. Hier hechten wij veel waarde aan. Wanneer de mogelijkheid van maatwerk niet zou bestaan, zouden wij tegen dit voorstel zijn.

Nog geheel los van het bovenstaande zijn wij als VVD ook vanuit het oogpunt van veiligheid geen voorstander van het leerlingenvervoer in zijn huidige vorm. Het feit dat busjes door de meest nauwe straatjes rijden op een tijdstip dat vele kinderen naar school moeten, kan ons niet bekoren. Om die reden steunen wij op dit moment het collegevoorstel.

Voorzitter, tot zover mijn bijdrage in de eerste termijn.